

Các bệnh trên rau mầm

1. Điều kiện phát sinh phát triển:

Nhiệt độ, hàm lượng nước trong đất và độ pH là những yếu tố quan trọng ảnh hưởng tới sự sinh trưởng, phát triển và bảo tồn của nấm.

Nhiệt độ thích hợp nhất của nấm là 25 – 28 °C, nhiệt độ thấp nhất là 5 – 10 °C, cao nhất là 35 °C. Vì vậy hầu hết các loại nấm không thể phát triển trong cơ thể con người, pH thích hợp nhất cho nấm là 6 – 6,5. Điều kiện lạnh khô thích hợp cho nấm bảo tồn hơn là điều kiện nóng ẩm.

Nấm gây bệnh có thể tồn tại trong đất trong thời gian rất dài kể cả trong điều kiện không có cây ký chủ. Chúng bảo tồn bằng các sợi nấm, hạch nấm, hậu bào tử, bào tử trứng và những bào tử có vách dày ở trong đất và trên tàn dư cây trồng.

2. Triệu chứng bệnh do nấm gây ra:

Nấm xâm nhiễm, gây hại cây trồng làm cho rễ và các tế bào mạch dẫn của cây không còn khả năng hút nước và chất dinh dưỡng từ giá thể. Vì vậy mà các triệu chứng của bệnh nấm đất gây ra thường rất giống nhau, đều gây héo vàng, còi cọc và chết cây.

Các bệnh thường xuất hiện trên rau mầm như:

a. Thối rễ

Nấm gây bệnh: *Pythium*, *Phytophthora*, *Rhizoctonia*, *Cylindrocladium*, *Armillaria* và nhiều loại khác. Bệnh này gây thối toàn bộ hệ thống rễ hoặc có loài gây hại các rễ chính... Triệu chứng biểu hiện trên mặt đất là các hiện tượng héo, lá chết và rụng xuống, khi bị bệnh nặng gây chết toàn cây.

b. Thối thân, lở cổ rễ, thối nhũn

Nấm gây bệnh: *Phytophthora*, *Sclerotium*, *Rhizoctonia*, *Sclerotinia*, *Fusarium*, *Aspegillus niger*. Triệu chứng điển hình của những loại bệnh này là gây thối phần gốc thân sát mặt đất. Khi gốc thối dẫn đến hiện tượng héo vàng, rụng lá và chết toàn cây. Bệnh phát triển mạnh trong điều kiện nóng ẩm.

c. Lở cổ rễ và chết rạp cây con

Nấm gây bệnh: *Pythium*, *Phytophthora*, *Rhizoctonia*, *Sclerotium rolfsii*, *Fusarium spp.* Những nấm này có thể xâm nhiễm vào hạt và cây con trong suốt thời gian nảy mầm của cây. Điều kiện thích hợp cho hạt nảy mầm cũng là điều kiện thích hợp cho nấm phát triển và gây bệnh như nơi ẩm ướt, khô hay đất ẩm, bề mặt đất mặt chặt là những điều kiện cho nấm gây hại nặng.

d. Thối nhũn

Do vi khuẩn: *Erwinia carotovora* mô bệnh có mùi hôi khó chịu, phần lá của cây bị héo rũ, cụp xuống để lộ rõ gốc và thối nhanh chóng. Trên mô bệnh và thân cây dính dịch vi khuẩn màu vàng xám.

3. Biện pháp hạn chế sự phát sinh phát triển của bệnh

- Khay trồng sau thu hoạch phải vệ sinh sạch sẽ, phơi nắng để diệt mầm bệnh..

- Mua hạt giống chuyên dùng trồng rau mầm của các công ty có uy tín (không có thuốc bảo quản). Trong quá trình ngâm ủ hạt giống nên sử dụng nước ấm (54 °C), loại bỏ các hạt lép, tạo chất và sạch bệnh..

- Nước dùng để phun cho rau mầm phải là nước sạch, nước qua xử lý. Không sử dụng nguồn nước kênh mương, nguồn nước có nguy cơ nhiễm khuẩn. Điều chỉnh ánh sáng, lượng nước tưới để tạo ẩm độ thích hợp.

- Giá thể trồng rau mầm phải là loại đất trồng sạch, không chứa các thành phần hóa học có nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe. Giá thể không nên trồng nhiều lần. Sau mỗi lần trồng có thể tái sử dụng bằng cách xới lên, nhặt hết rễ còn sót, đem phơi nắng.

- Khi phát hiện rau mầm có phát sinh bệnh, không được dùng thuốc bảo vệ thực vật. Biện pháp xử lý duy nhất là hạn chế tưới nước, dùng muỗng vét các chỗ bị bệnh ra khỏi khay, cách ly những khay bị bệnh ra khỏi khu vực sản xuất để tránh lây lan.